

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se;
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande ang. promemorian; Sänkning av reduktionsplikten för bensin och diesel

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på rubricerad promemoria. LRF vill anföra följande:

Sammanfattning

LRF saknar en konsekvensanalys kring om och hur Sverige kan komma att behöva kompensera för en kraftig sänkning av reduktionsplikten samt hur inhemsk produktion av biodrivmedel påverkas.

LRF bedömer att det föreligger risk att förslaget leder till att produktionshämmande åtgärder i jord- och skogsbruket kommer att krävas för att nå de svenska klimatmålen. LRF kan ej tillstyrka förslaget på grund av den bristande konsekvensanalysen över hur jord- och skogsbruket kan komma att påverkas av produktionshämmande åtgärder och/eller ökade kostnader.

- LRF har sedan december 2022 förespråkat en tillfällig sänkning av reduktionsplikten till 15 % givet den senaste tidens höga drivmedelspriser. Både jord- och skogsbruket är direkt beroende av drivmedel och påverkas omgående av prishöjningar. Drivmedel är en stor kostnadspost i jord- och skogsbruket och höga inhemska drivmedelspriser riskerar att allvarligt påverka lönsamheten för de gröna näringarna och försämra konkurrenskraften jämfört med andra länder.
- Reduktionspliktens syfte är delvis att stimulera efterfrågan på biodrivmedel. Om reduktionsplikten sänks till föreslagna 6 % minskar efterfrågan på biodrivmedel kraftigt. LRF vill snarare se en ökad produktion av inhemska biodrivmedel från både jord och skog. Inhemsk biodrivmedelsproduktion kan ge nya gröna affärsmöjligheter samt bidra till ökad försörjnings- och beredskapsförmåga.
- I promemorian resoneras det kring att en sänkning av reduktionsplikten till 6 % kan leda till att det krävs hårdare krav på utsläppsminskningar längre fram, för att kompensera för en period med lägre reduktionsplikt. En kraftig sänkning av reduktionsplikten riskerar att leda till ökade utsläpp från transportsektorn, vilket försämrar Sveriges möjligheter att nå de uppsatta klimatmålen. Detta kan i sin tur riskera leda till att det kommer att krävas produktionshämmande åtgärder i jord-

och/eller skogsbruket för att nå klimatmålen. Både jord- och skogsbruket är långsiktiga verksamheter som behöver stabila och långsiktiga spelregler – utan att veta vilka framtida konsekvenser en sänkt reduktionsplikt får i dessa branscher är det således svårt att tillstyrka förslaget. Analysen måste kompletteras med en prognos på eventuella framtida krav.

- LRF konstaterar dessutom att promemorian uttrycker en osäkerhet kring om förslaget faktiskt kommer att leda till de önskade prissänkningarna på bensin och diesel.
- Dagens drivmedelspriser har påverkats av flertalet faktorer, däribland generellt ökade drivmedelspriser som en följd av bl.a. kriget i Ukraina och den svaga svenska kronan. En sådan kraftig sänkning av reduktionsplikten riskerar vidare leda till ett ostabilt investeringsklimat och en minskad investeringsvilja i produktionsanläggningar för biodrivmedel – något som på längre sikt kan driva upp priserna på biodrivmedel. Det är även viktigt att ha i åtanke att marknaden för biodrivmedel inte är en isolerad svensk marknad. En ökad efterfrågan från andra EU-länder (exempelvis Tyskland) riskerar vidare att leda till generellt högre priser på biodrivmedel framöver. Att sänka reduktionsplikten är nödvändigtvis inte det mest effektiva verktyget för att främja låga och stabila drivmedelspriser på lång sikt.

Sänkt reduktionsplikt får inte försämra förutsättningar för det svenska jord- och skogsbrukets gröna omställning och livsmedelsberedskapen

EU har bindande klimatmål för att unionen ska bli fossilfri 2055. Sverige behöver förhålla sig till dessa mål och sätta upp stimulanser/styrmedel som möjliggör att Sverige och de svenska företagen kan röra sig mot målet på ett konkurrenskraftigt vis. De gröna näringarna vill så långt det är möjligt bidra till Sveriges måluppfyllnad genom att arbeta för minskade utsläpp från jord- och skogsbruket.

I samhällets omställning till fossilfrihet ligger mycket fokus på elektrifieringens möjligheter. För jord- och skogsbruket ligger dock lösningar grundat på elektrifieringen fortfarande långt bort. I dagsläget är biodrivmedel en viktig förutsättning för att kunna ställa om jord- och skogsbrukets arbetsmaskiner och fordon (i fält och i skogen) till fossilfrihet. Dessutom kräver omställningen till fossilfrihet inom både jord- och skogsbruk stora investeringar med lång avskrivningstid. Stabila och långsiktiga spelregler för biodrivmedel kommer därför vara en mycket viktig förutsättning för både jord- och skogsbruket under en lång tid framöver.

EU:s utsläppsmål styrs huvudsakligen genom tre regelverk. Målen i följande regelverk är bindande för respektive medlemsland:

- Handel med utsläppsrätter (EU ETS)
- Upptag och utsläpp från skog och mark (LULUCF)
- Ansvarsfördelningsförordningen (ESR, även kallad *Den icke-handlande sektorn*. Här ingår jordbruk, vägtransporter, arbetsmaskiner samt uppvärmning av bostäder och lokaler)

Om reduktionsplikten sänks till föreslagna 6 % för bensin och diesel så ökar utsläppen för vägtransporter inom ESR (*Den icke-handlande sektorn*). Det i sin tur riskerar leda till ökade krav på utsläppsminskningar inom övriga delar i ESR, eftersom målet fortfarande ska uppnås.

Historiskt sett har utsläppsminskningarna inom de övriga delarna i ESR varit små, och det bedöms generellt vara svårt att få till betydande utsläppsminskningar inom andra sektorer än transportsektorn utan att det också ställer krav på hård styrning och/eller minskad produktion. Till exempel är uppvärmningen av bostäder och lokaler i Sverige till stor del redan fossilfri. Risken är då uppenbar att hårdare krav på ytterligare utsläppsminskningar kommer att tillfalla jord- och skogsbrukssektorerna.

Utsläppsminskningar inom jordbrukssektorn sker framför allt genom minskad skördad areal. Detta går inte i linje med de mål som satts upp i Sveriges livsmedelsstrategi – där målet är ökad svensk livsmedelsproduktion för ökad försörjningsgrad, konkurrenskraft och beredskap. Skogsbruket har i och med de nya reglerna för LULUCF krav på ökad kolsänka. Kraven bedöms vara utmanande för Sverige att nå, men då det finns en viss mån av flexibilitet mellan regelverken är det möjligt att kvitta LULUCF-sänkor mot utsläpp i ESR-sektorn och vice versa. Överskott av utsläpp i den svenska ESR-sektorn riskerar därmed att leda till ytterligare krav att öka det svenska nettoupptaget av koldioxid inom LULUCF, något som troligen kan innebära avverkningsbegräsningar.

I promemorian saknas en analys för hur en sänkt reduktionsplikt påverkar jord- och skogsbruk, däremot pekas på en viss risk för att sänkta krav idag kan leda till skarpare krav längre fram i tiden. LRF ser att förslaget riskerar leda till produktionshämmande åtgärder, hinder för grön omställning och/eller ryckiga spelregler för jord- och skogsbruksföretagen.

Med vänliga hälsningar,
LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND